

Veckorapport – Potatisbladmögelbevakning, Landskrona vecka 27

Som tidigare år bevakar växtskyddscentralen Landskrona och Hushållningssällskapet Skåne potatisbladmögel i obehandlade bevakningsrutor i mat-, chips- och stärkelsepotatis. I de ordinarie bevakningsfälten finns nu angrepp på fem platser, i SV- SO- och NO Skåne, markerade med rött i tabell 1 nedan. Utöver bevakningsrutorna har bladmögel rapporterats in från några platser i Blekinge.

Potatisbladmögelbevakning i mat- och stärkelsepotatis 2024 den 1–2 juli

Sedan förra rapporten som avsåg bevakning den 27–28 juni har bladmögel upptäckts i en av de fyra obehandlade försöksrutorna i två fältförsök i stärkelsesorten Saprodi på Borgeby, tabell 1. På Borgeby finns även ett fält med Gala vilket av misstag behandlades en gång mot bladmögel i bevakningsrutan och där har bladmögel inte påträffats. På Borgeby finns dessutom ett fältförsök med Bintje och där har bladmögel ännu inte upptäckts. Potatisbladmögel har hittills i det för potatisbladmögel gynnsamma vädret upptäckts i NO, SO och SV Skåne. Fortsatta behandlingar en gång per vecka rekommenderas i ett behandlingsprogram som tar hänsyn till risken för fungicidresistens. Fungicidresistens är ett hot som vi måste ta på mycket stort allvar eftersom antalet verksamma substanser är förhållandevis få och resistens redan påträffats för vissa nu använda verksamma substanser (mandipropamid och oxatiapiprolin) i vårt och andra länder. Fungicidprogrammen måste därför sättas samman så att risken för resistens begränsas så mycket som möjligt! Se ytterligare information i veckorapport – potatisbladmögelbevakning, vecka 26.

Tabell 1. Bladmögelbevakning i Skåne och på Lilla Böslid till och med 2 juli 2024

Område ^a	Plats	Bevakning i ^b	Sort	Första angrepp
SV	Borgeby	F	Bintje	Inget angrepp
SV	Borgeby	F	Jacky	Inget angrepp
SV	Borgeby	F	Twister	Inget angrepp
SV	Borgeby	F	Nr-sort	Inget angrepp
SV	Borgeby	F	Belmira	Inget angrepp
SV	Borgeby	B	Gala	Inget angrepp
SV	Borgeby	F	Saprodi	Inget angrepp
SV	Borgeby	F	Saprodi	02-jul
SV	Borgeby	F	Saprodi	02-jul
SV	Borgeby	F	Saprodi	Inget angrepp
S N	L:a Böslid	F	Folva	Inget angrepp
S N	L:a Böslid	F	Tinca	Inget angrepp
NO	Önnestad	E	Gala, Tinca	Inget angrepp
NO	Österslöv	B	Solist	Inget angrepp
NO	Österslöv	F	Carolus	Inget angrepp
NO	Österslöv	F	Gala	Inget angrepp
NO	Österslöv	F	Melody	Inget angrepp
NO	Österslöv	F	Twister	Inget angrepp
NO	Österslöv	F	Tinca	Inget angrepp
NO	Österslöv	F	Jacky	Inget angrepp
NO	Österslöv	F	Connect	Inget angrepp
NO	Viby	B	Bintje	Inget angrepp
NO	Viby	B	Solist	13-jun
NO	Hovby / Ripa	B	Lady Claire	Inget angrepp

NO	Ugerup	E	Solist	18-jun
NO	Mosslunda	F	Folva	Inget angrepp
NO	Mosslunda	F	Tinca	Inget angrepp
NO	Mosslunda	F	Kuras	Inget angrepp
NO	Mosslunda	F	Saprodi	Inget angrepp
NO	Mosslunda	F	Saprodi	Inget angrepp
NO	Mosslunda	F	Saprodi	Inget angrepp
M	Löberöd	B	Fontane	Inget angrepp
M	Flyinge	B	Ydun	Inget angrepp
M	Svenstorp	B	Fortane	Inget angrepp
M	Hoby Gård	B	Jubilat	Inget angrepp
M	Björnstorp	B	Fortane	Inget angrepp
S	Vellinge	E	Solist	Inget angrepp
S	Höllviken	B	Baby Lou	Inget angrepp
SO	Ingelstorp	B	King Edward	28-jun
SO	Hörte	B	King Edward	24-jun

^a SV=sydvästra Skåne, S N=södra Halland, NO=nordöstra Skåne, M=mellersta Skåne, S=södra Skåne och SO=sydöstra Skåne.

^b B = obehandlad ruta i fält hos odlare, 15–50 m², E = ekologiskt odlat fält och F = obehandlade försöksrutor i fältförsök och Potatisodlarnas demo.

Stor tillväxt

Potatisens genomsnittliga tillväxt i observationsrutorna under perioden 18 juni – 2 juli framgår av tabell 2. Potatisblasten täcker nu snart raderna. Planthöjden har ökat under perioden från 39 cm till 62 cm och potatisen har lagt sig i ett fåtal fall. Knoppningen är svår att bedöma men både den och blomningen har ökat. Vilket förstås även potatisens utvecklingsstadium gjort, från 37 (planttillväxt) till 61 (begynnande blomning). Variationen mellan fält är stor. För närmare förklaring av utvecklingsstadier se rapporten från den 23–24 juni nedan. I många fält är potatisens tillväxt snabb vilket gör att det är viktigt att behandla grödan en gång per vecka och ge nytillväxten skydd.

Tabell 2. Potatisens tillväxt i observationsrutor för potatisbladmögel 2024

	18-jun	23-jun	27-jun	02-jul
Marktäckning %	60	74	83	89
Planthöjd cm	39	51	56	62
Knoppning %	21	34	33	37
Blomning %	1	1	5	10
DC / BBCH 0–100	37	44	50	61

Lätt att förväxla bladmögel och andra skador

Angrepp av potatisbladmögel är inte alltid helt lätt att känna igen. Det är lätt att tro att fläckar eller angrepp som ser ut som bladmögel är bladmögel. Det finns fläckar och angrepp som liknar bladmögel men som inte är bladmögel. Så kan till exempel övergödning med kväve ge brännskador och fläckar som felaktigt bedöms vara bladmögel (bild 1). Även den kemiska ogräsbekämpningen kan ge fläckar som misstas för bladmögel (bild 2). I år har det till exempel visat sig att stärkelsepotatissorten Lukas kan drabbas av fläckar som kan misstas för bladmögelangrepp, inte minst om exempelvis behandling med till exempel mangansulfat tillsammans med en bladmögelfungicid gjorts efter en mycket varm dag. De senast nya bladen på potatisplantan som då utvecklas är känsliga och skadas av behandlingen vilket som sagt ger skador (brända blad) som kan påminna om bladmögelangrepp. I andra intelligande sorter än Lukas ger behandlingen inga skador. Olika potatissorter är således olika känsliga.

Bild 1. Brännskada orsakad av konstgödsel. Bild 2. Skada orsakad av ogräsbekämpning.

Bladmögelprognoser

Den senaste tidens väder har på sina håll varit gynnsamt för bladmögel. Infektionstrycket varierar stort mellan olika platser, se bild 2-5 nedan. Se även (<https://etjanst.siv.se/povpub-gui/#/prognosmodeller/potatisbladmogelprognos?produktionsinriktning=jordbruk>). Där finns även bladmögelprognoser från norska VIPS.

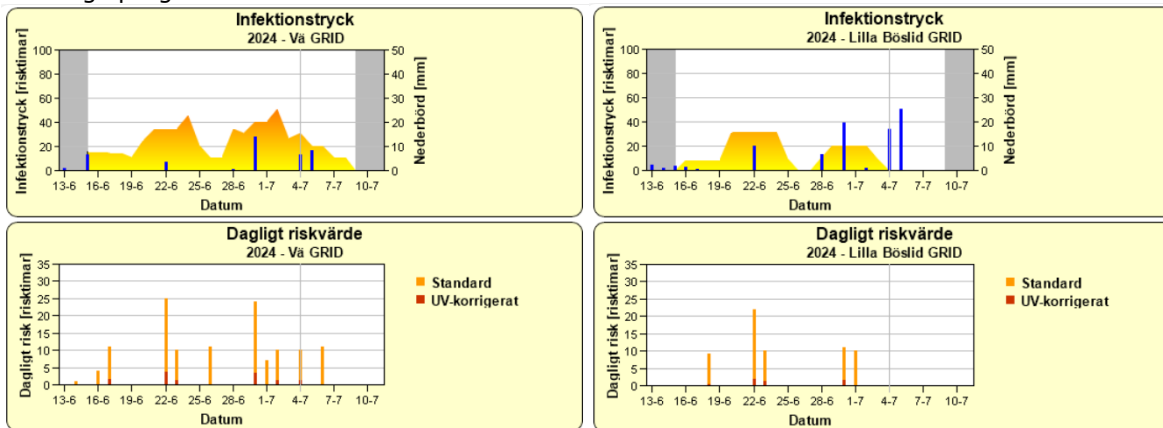

Bild 3 och 4. Exempel på infektionsrisk för beslutsstödsmodellen Skimmelstyring för lokalerna Vä och Lilla Böslid.

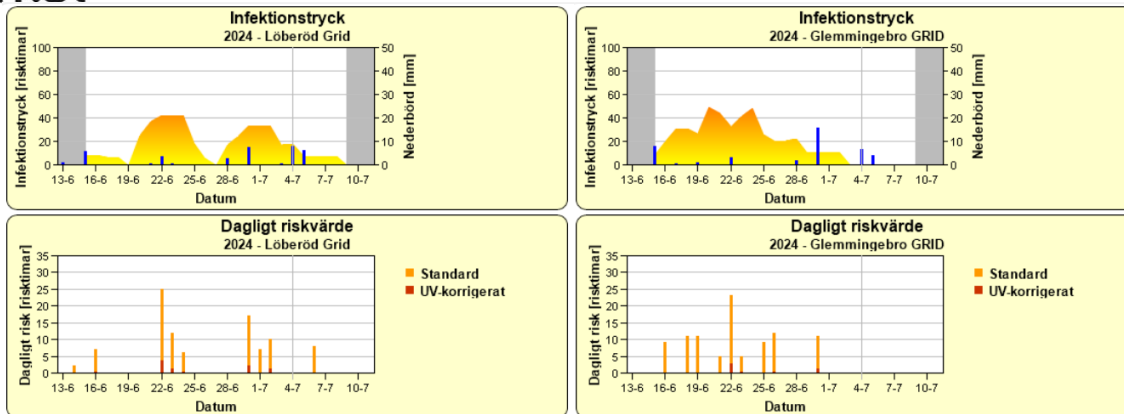

Bild 5 och 6 Exempel på infektionsrisk för beslutsstödsmodellen Skimmelstyring för lokalerna Löberöd och Glemmingebro.

Inrapporterade bladmögelangrepp

Via Jordbruksverkets hemsida går det att följa (se bild 7) samt rapportera in angrepp av potatisbladmögel ([Late blight Survey Mapper \(au.dk\)](https://www.ungpd.com/Surveys/826737b9-6117-425a-8e55-5a15046f4083)) Nya angrepp av bladmögel är markerade med röda prickar, medan äldre är markerade som blå.

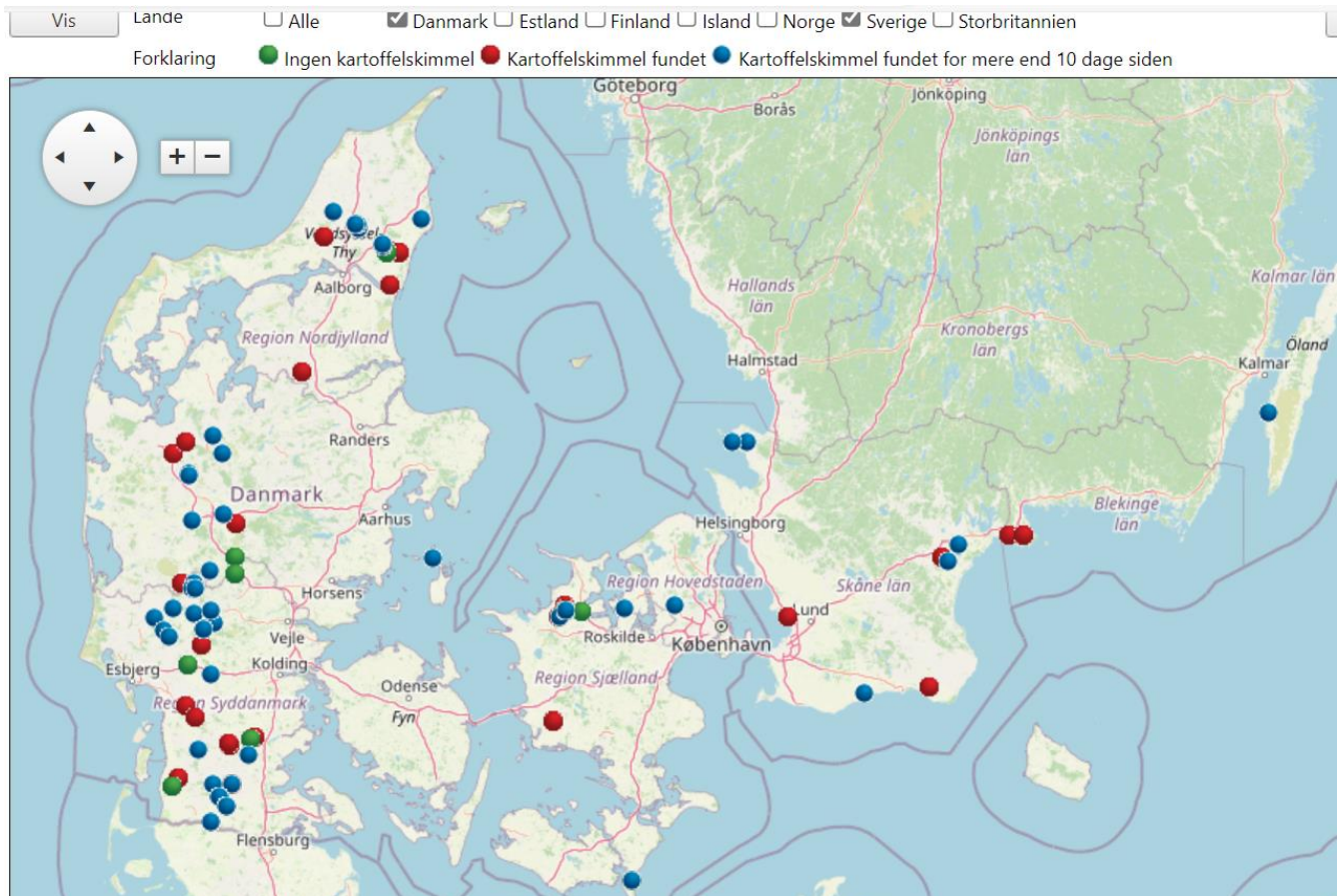

Bild 7. Inrapporterade bladmögelangrepp i Sverige och Danmark, 4 juli 2024.

Rapportera gärna in bladmögel fynd via hemsidan: <https://ui.ungpd.com/Surveys/826737b9-6117-425a-8e55-5a15046f4083>

Eller via mail/tel:

Anna Gerdtsen, tel 072-510 02 17 (anna.gerdtsen@jordbruksverket.se) eller till
Camilla Broms, tel 070-637 25 98 (Camilla.Broms@jordbruksverket.se)

Växtskyddscentralen Landskrona och Hushållningssällskapet Skåne

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden